

Aan de gemeenteraad van Ridderkerk
p/a griffie

Uw brief van: -	Ons kenmerk: 52318
Uw kenmerk: -	Contact: B. Egas
Bijlage(n): -	Doorkiesnummer: 0180-4598262
	E-mailadres: B.Egas@ridderkerk.nl
	Datum: 13 DEC 2019

Betreft: Aanpak Personen met verward gedrag en Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg

Geachte raadsleden,

Met ingang van 1 januari 2020 treden de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz) en de Wet zorg en dwang (Wzd) in werking. Met deze brief informeren wij u over de implementatie van deze wet in onze gemeente en de financiële gevolgen hiervan.

Beide wetten gaan in op het uitvoeren van verplichte zorg. Verplichte zorg is voor iedereen ingrijpend. De wetten hebben daarom als uitgangspunt dat dwang zoveel mogelijk moet worden voorkomen. Dit betekent dat er altijd eerst goed moet worden gekeken naar de mogelijkheid om vrijwillige zorg te bieden. Als het niet anders kan dan de zorg te verplichten, moet de duur daarvan zoveel mogelijk worden beperkt.

Wet zorg en dwang (Wzd)

De Wzd is gericht op personen met een psychogeriatrisch en/ of verstandelijke beperking met een indicatie voor zorg vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz). De Wzd regelt de rechten van mensen die onvrijwillige zorg krijgen en regelt een gedwongen opname. De verantwoording voor de uitvoering van de Wzd ligt bij de zorgverantwoordelijke. Voor een gedwongen opname in het kader van de Wzd blijft de 'In Bewaring Stelling' (IBS) gelden. Omdat er nog veel onduidelijkheden bestaan over de interpretatie van diverse begrippen binnen deze wet, is 2020 inmiddels uitgeroepen tot overgangsjaar. Bij een samenloop van problemen zal de Wvvggz in de praktijk voor de Wzd gaan.

Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz)

In grote lijnen veranderen er vier dingen voor de gemeente:

1. De positie van de burgemeester. De huidige inbewaringstelling (IBS) op grond van de Bopz wordt straks een crisismaatregel, waar andere regels mee verbonden zijn. Ook komt er een regionaal overleg over de uitvoering van de Wvvggz tussen de burgemeester, het Openbaar Ministerie (OM) en de Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) dat vier keer per jaar plaats moet hebben.
2. Gemeenten moeten verkennend onderzoek gaan doen naar aanleiding van meldingen van familie of betrokkenen over een persoon. De vraag of deze man of vrouw (verplichte) ggz nodig heeft, dient te worden beantwoord. De verplichte zorg ofwel de 'zorgmachtiging' vervangt de rechterlijke machtiging.
3. Het wordt mogelijk verplichte zorg in de thuissituatie op te leggen.

4. Gemeenten en ketenpartners (OM, de rechtspraak en GGZ) moeten veilig informatie uitwisselen. Het landelijk ketenbureau ontwikkelen een systeem waarop gemeenten moeten aansluiten (Khonraad).

Crisismaatregel en hoorplicht

Wanneer sprake is van acuut gevaar, dan moet contact worden opgenomen met 112. In dat geval kan op advies van een psychiater onmiddellijk verplichte geestelijke gezondheidszorg ingezet worden als de burgemeester daarvoor een crisismaatregel afgeeft. De cliënt in kwestie heeft in het kader van de crisismaatregel het recht om door de burgemeester te worden gehoord. Wij hebben besloten dit horen te beleggen bij een externe organisatie. Deze taak vereist namelijk naast een 24-uurs bereikbaarheid en beschikbaarheid specifieke vaardigheden en opleidingen in de geestelijke gezondheidszorg. Het CVD voldoet hieraan. Zij biedt al vele jaren psychosociale hulp aan degenen die dat nodig hebben. Zij voert onder andere voor de Wet Tijdelijk Huisverbod (WTH) ook de eerste screening uit.

Meld- en Adviespunt verward gedrag

Wanneer het gaat om een niet-acute situatie moeten burgers en ketenpartners hun zorgen over een medeburger met verward gedrag 24/7 kunnen melden bij de gemeente. De gemeente moet vervolgens binnen 14 dagen een verkennend onderzoek (laten) uitvoeren naar de noodzaak van verplichte zorg door een bevoegde hulpverlener. Het college beslist over het indienen van een verzoekschrift tot een zorgmaatregel bij de officier van justitie. De rechter legt een zorgmachtiging op. De verplichte zorg ofwel de 'zorgmachtiging' vervangt de Rechterlijke Machtiging (RM).

Wij richten per 1 januari 2020 een Meld- en Adviespunt verward gedrag in dat direct gekoppeld is aan het bestaande Lokaal Zorg Netwerk. Van hieruit wordt het verkennend onderzoek naar de situatie van een persoon uitgevoerd. In onze gemeente werken diverse partijen (welzijnsorganisaties, maatschappelijk werk, woningcorporatie, zorgorganisaties, etc.) samen om mensen met een psychische kwetsbaarheid passende zorg en ondersteuning te bieden. Denk hierbij aan begeleiding bij het wonen, hulp bij financiën of het aanpakken van een verslaving. Op deze manier is er een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag.

Verkennend onderzoek

Uit het verkennend onderzoek moet blijken of er zorg nodig is. Als zorg nodig blijkt te zijn, moet uit het gesprek met de cliënt blijken of hij / zij bereid is tot vrijwillige zorg. Een goede afstemming met de ketenpartners is hierbij nodig. Als iemand openstaat voor vrijwillige zorg wordt het verkennend onderzoek afgesloten. Een professional met ggz-expertise voert dit gesprek. Wanneer blijkt dat vrijwillige zorg geen oplossing is, moet het proces naar een zorgmachtiging worden opgestart.

Mogelijkheden naaste familieleden en direct betrokkenen

Aan de signalen van familie of naasten wordt in de wet meer waarde gehecht. Naaste familieleden en direct betrokkenen krijgen meer inspraak bij de beslissing of verplichte zorg nodig is. Vertegenwoordigers van betrokkenen of essentiële naasten in de zin van de wet kunnen gebruik maken van hun recht om een aanvraag voor de voorbereiding van een zorgmachtiging door te laten zetten naar het OM (Openbaar Ministerie). Alleen een naast familielid of direct betrokkenen wordt geïnformeerd over de uitkomst van het onderzoek.

Financiële gevolgen

De rijksinkomsten voor de uitvoering van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg zijn verwerkt in de meicirculaire 2019, maar niet geormerkt in de programmabegroting 2020-2023 opgenomen. In de

programmabegroting 2020-2023 is tekstueel aangegeven dat er kosten gemaakt zullen worden in verband met de inwerkingtreding van de Wvvgz. Voor Ridderkerk zijn hieronder de rijksinkomsten en totaalkosten voor de komende 4 jaar in beeld gebracht:

	2020	2021	2022	2023
Inkomsten meicirculaire	€ 58.000	€ 58.000	€ 59.000	€ 60.000
Totaalkosten	€ 80.162	€ 73.830	€ 73.830	€ 73.830

Via de 1^e tussenrapportage 2020 zullen we verzoeken om de rijksinkomsten uit de meicirculaire 2019 voor de uitvoering van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg te bestemmen voor de implementatie en uitvoering van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg en de totale financiële gevolgen die hieruit voortvloeien ter hoogte van € 80.162 in 2020 en structureel vanaf 2021 ter hoogte van € 73.830,- te verwerken. De onderliggende kosten bestaan op hoofdlijnen uit:

- Personeelskosten. Voor de uitvoering van deze wet is het noodzakelijk om het Lokaal Zorgnetwerk Ridderkerk uit te breiden met 12 uur per week en voor de noodzakelijke GGZ-expertise in de uitvoering van het verkennend onderzoek wordt het aantal uren geschat op 8 uur per week.
- Kosten voor deskundigheidsbevordering. De medewerkers die het verkennend onderzoek gaan uitvoeren nemen deel aan de opleiding Wvvgz voor Triagisten en Meldmedewerkers.
- ICT kosten voor het systeem en beveiligde email. Om passende zorg te kunnen bieden moeten goede afspraken gemaakt worden over de inzet van basisvoorzieningen door de hulpverlening en een snelle afstemming. Hiervoor is beschikbaarheid van informatie nodig. Dat betekent aanpassing aan ICT-systemen.

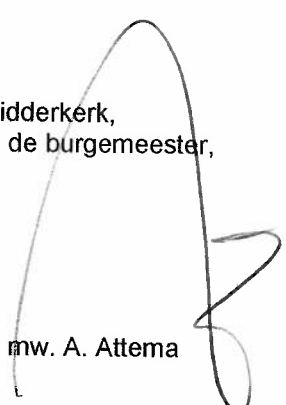
Communicatie

Vanaf 1 januari 2020 staat het contactformulier voor het Meld- en Adviespunt verward Gedrag op de gemeentelijke website. Vóór 1 januari informeren we onze inwoners via een nieuwsbericht in de Blauwkai en op de website. Hierin wordt vooral het onderscheid tussen acute psychische zorg (via 112) en niet-acute zorg (via de gemeente) benadrukt.

Hoogachtend,

Het college van de gemeente Ridderkerk,
de secretaris, de burgemeester,

dhr. H.W.J. Klaucke

mw. A. Attema

